

فاتیحی شیخ و سروودی "ئهی ئیران ، ئهی مرزی پور گوهر" (1)

کاوهی ئهحمهدی

ماوهیهکی تری پی بچوایهت دهرویشهکانی مهنسوری حکمهت،
 سوئی شیخ عوسمان ئاسایی شیعیان به "جووزه" (2) کهشیدا ئهوت و،
 دهیان وتاری ئهدهبی - مووسیقیاییان له سهر ئهنوسی. دوور نهبوو به
 رچهشکینی مووسیقی "بی کهلام" ی ئیرانی له قهلهم بدهن و، "شهماعی
 زاده" ی گورانبیژ و مووسیقاناسی بهناوبانگی ئیرانیش بهدرۆ
 بخهنهوه (3). رۆفهقا "فهته گوو" (4) و، "کوئخا شهریف" (5) ی شۆرشی
 ئهمجاره، رفیق "حهپلای ناشهریفی" (6) و، "ذوالقرنین" ی تیمسار
 مودهپررسی (7) و، رهفیق "شهعبان بی موحی" ی سهرلهشکهرمهنسوری
 نهسیری (8)، "حهمه چهقۆ سووری لومپهنزاده" (9) و، باقی هاوقهتاران،
 له سهر ئهوهی کامیان "به دهه" ، جووزهی سهرۆک چاک لی ئهدهاتهوه!
 ئهبوو به شهریان . رهنگه ئیرجی خهرزاد (10) چون ناویشی "ئیرج" ه ،
 ئیرجانه بیخویندایه و ، لهگهڵ کوورشی رهفیق تیمساریش له سهر ئهوهی
 میلۆدییهکهی تیک داوه و، "دوو تهبهقه" نزمتر خویندووویهتی ، تووشی
 کیشه بوونایه. حهمه سوور، بو ئهوهی "ئاوی بکات بهم ئاگرهدا" (11) و،
 "بالی حکمه تیست" ی حککا جاریکی تریش! له سهر "جووزه" ی رفیق
 مهنسور ، دوو بالی دیکه لیئنهکهوئتهوه؛ به مهسینهیهک "ئاوی
 ئهروه ند پروود" (12) هوه ئهکهوئته شوین سهرۆکی فهرمانده و، لهم دیو
 دیواری ئاودهستی مودیپرنی حکمهتییهوه، به ههوایهکی خهمالوو و، له
 سهر "دهزگای شیراز" لی ئهپاریتهوه و، فووی پیا ئهکات :

"به قوربانته بم مووروو جه گهردهن
 تکات لی ئهکهه فهرموو گوو کهردهن"

ئەوېش لە سەر ھەوای " ھومايون " و، بە چەشنە توورەیی يەكەوہ بۆی
ئەچرپتەوہ:

" بمرى و بتهقى ، كۆرايىت دايى
دويىنى گووم كردگه و، ئەمرۆ گووم نايى "

(- : درۆيش ئەكات ، زۆلە . خەرىكە! بەلام ئەوېشى پى زۆرە بۆيان
بكات ! چاوديرىكى سياسى وتى ھەمەسوور لە دانىشتنىكى " دەروون
حيزبى " دا، وەك فاكتيك بە گوپى موزەففەرى " پلەى بۆى زادەى "
موھەممەدى⁽¹³⁾ دا دابوو كە خۆى گوپى لە نەكەى بووہ!! بەلام ناوبراو بە
شيوەيەكى تيۆريك تىي گەياندبوو كە رەفيق مەنسور خاوەنى چوار جۆر
نقەيە و، لەھىكمەتسىتىكى بە باوهرى وەكوو " ھەپە " ناوہشپتەوہ
تيكەليان بكات. چوار جۆرەكەشى بە وردى بۆ شيكردبووہوہ : نقەى
ئاودەستى ، نقەى لەززەت! ، نقەى لەززەتى بەرەوپشت واتە " گەى " ي و،
نقەى بيسىكسۆئىل!)

" من " كە " فيديوئى سوخەنرانى مەنسورى ھىكمەتم لە كۆنگرەى
سىيى ھككا " ⁽¹⁴⁾ دا بينيوہ!! بۆ ئەوہى لەم شەرە سەگەدا، دانەيەكيان
دانەيەكيان نەكوژى - نەك بۆ ئەوہى بيگەشپنمەوہ!⁽¹⁵⁾ - نۆت و
میلۆدىيەكەيان لە خوارەوہ بۆ ئەنووسم . پوفەقا ھەر لە ئىستەوہ
ئەتوانن كارى لە سەر بکەن و، خۆيان را بيینن بۆ ئەوہى كۆنگرەى
داھاتووى ھىكمەتسىتەكانى پى بکەنەوہ:

SALAMATH SHAH!
(PERSIAN NATIONAL)

5

هيوادارم له گهڻ سرودي "ئهي ئيران ، ئهي مرزي پور گوهر" ي شا
گياندا لييان نه شيوي⁽¹⁶⁾ . ئه گينا به جووخي ئالا چه زرت قه سم⁽¹⁷⁾
تيمسار موده پرهي ئه يان داته بهر شق .

ژير نووس :

(1) ويزاي سهر پاسپورتي په پرينه وه بهره و جيهاني چاپ و بلاو بوونه وه ئهم
بابه ته كه ئه كه ويته خانه ي (ساتيري پارودي)^(*) يه وه - و ، ده يان بابته ي تر كه به

دوايداديت - له بالويزخانهى ئه و چهن دپړه ى خواره وهى همه سوورى حكا -
حيكه تيست دا ليدراوه .

وشه كانى ئه م بابه تانه ، له سهنگرى گه له وه ، پي له و ئاوه ئه خهن فاتيحه
جاش و ، زوله كورده چلكاو خوړه ، سووك و سه ليمه ، خو به كه مزانه ، پيلاولييه ،
عه قل خه ساره ، سيخوره ، شهرم تكاوه ، په رده دراوه ، شوفاړه خوږوښ و قه حبه -
به ناو - سياسه كانى شوځينيىمى فارس (و ، داگيركه رانى تر) ، له سهنگرى خاليد
به گداش و ته ها ياسين په مازان و په مازانزاده و خالو قوربان و په شيد ياسه مى و
موسليح جه لالى و ... عه بهى قاسم و حه مهى كه يكاوس و ، موده پرپهسى و پژمان و ،
غه نى باباخاسى و ، عه تاي عه سكه ر و ، حه مه چاوه و ، دارابى و ، ته حسين شاه ويس
و سه روك جاش و موسته شاره كانه وه پژانديان . حه مه سوور - كه باستر وابوو ،
ئيشا فير بي جا بنووسى . وشه كانى ئه ليى قالونچهن و بهر گسكى خاتوو نازهر
كه تون - له سايتى به ريزى برووسكه دا (پينچ شه ممه ، 30 سيپتامبرى 2004) و ،
له ژير ناو نيشانى " سه باره ت به ... " دا ئه لى :

له م باره به به پيوستى ده زانم به كورتيش بووه نه زهرى خوم ده ربرم :
يه كه م ، له ولا تانى روژئاواى وه كوو ، نامريكا ، بریتانیا ، ئالمان و فرانسو و .. گالته كردن به كه سانى وه كوو
بووش و بلير و گيرهارد شرودر و شيراك و ... شتيكى ناسايه . چ له لايهن روژنامه كانه وه و چ له لايهن
كه سانى ناسراو به ناوبانگه وه . ئايا " قاره مانانى " ناسيوناليزمى كورد كه له وان هس زور دواكه وتوترن ،
" تاقانن " ؟! له راستيشدا " تاقانن " نين ، ئه مانه ريكارانه واين نيشان ده دن . بچنه شارى سليمانى بزائن كى

بابه تى له م چه شنه له راستيدا له و پوژه وهى جاسووسى به كريكير او و هك
پاژانى و كارمهنده كانى ، له لايهن سيا و ، ئيم . ئاى . سيكس و ، مووساد و ، ميت و
ساواماوه بو حه يا بردنى كو مؤنيسم و ، نووچدان به خه باتى شيلگيرى گه لى
كوردستانى كو انوى شوږشى روژه لاتى ناوه راست ، سمى نگرسيان خاكى
كوردستانى چه پهل كرد ؛ گه راين خستبوو . له 1989 دا سه راويان ته قى و ؛ پاش
جنيوه كانى فاتيحي شيوخ به گه لى كوردستان و ، كوردستان و ، ريبه رانى شه هيدى
وهك قازى موحه ممه د (كه له لايهن شاي سه گى ئالقه له گوئى ئيمپيرى اليزم و ،
باوكى ره زا شاي جه وانى هاوپه يمانى حكاوه له سيداره درا و ، وه ها قاره مانانه
مه رگى به زانده و بوو به ئه فسانه ، كه ته نانه ت گيرانه وهى كاتى ئيعدامى
جه لاده كانيشى ، به يتيكى نه به زى يه) و ، ئه و شيوخ مه محموده دى ، گاندى ئاسا ،
ته نيا تاوانى ، هه لكردنى ئالاي خه باتى دژى ئيمپيراتورى داگيركه رى بریتانیا
بوو (كه له لايهن حكاى چلكاو خوږيانه وه كفره !) و ؛ پاش رشانه وه له چى لاي گه لى
كوردستان پيروزه ؛ له دايك بوون . ليره وه بو ئه و وشه و دارشتنانه لى له م
نووسينانه دا به كارم هي ناون و ، ئه هيئيم داواى لي بووردن له خو پنه ر ئه كه م و ، له

بهیانی کوردستانی نازدادا، له گهڵ راپیچ کردنی سهرانی پژی می خوین و سیدارهی خومهینی و ، ئەم به کریگیرو و، " فایلدار" و ، کویسلینگانه دا، بو دادگای گهڵ، شهرت بی منیش بو ئەوهی پرووی ناسکی ئەدهبیاتی کوردیم نهرووشاندبی، بیانسووتینم.

ئوهی ئەم وشانهی پی له سنووری ئەدهب و ئەدهبیات ده رباز بوونه، با جاریکی دیکه گوئ له تۆماری دهنگی فاتیح بگری . پاشان فیرم کا به چ زمانی حککا و فاتیحی ده مرستیان بدوینم که به قازی موحه ممد و شیخی نهر و، مام جهلال و کاک مه سوود ئەلئ " گوو" و، به ئاپۆ ئەلئ که تۆته " گوو خواردن" و، ئەو مهیمونانەش (دوو له مهیمون) له کونفرانسه که دا دانیشتون و ، گوئی لیئەگرن ، قاقا پیئەکه نن .

ریکخراوه سیاسی یه کانی کوردستان به حهق، گوو به کلای ئەم زۆله کوردانه ناپیون و ، به رهوتیکی سیاسی ههلقولاو له بزوتنه وهی گهلانی کوردستان و ئیرانیان نازانن و، وهک جاشی له جاشه کلاسیکه کان که متر، سهیریان ئەکه ن و، بپرای بپر به ناوهینانیکیشیان ده می نووکی قهله میان پیس ناکه ن و، ههر ئەوهش حککایی یه کانی - که تا زیاتر لیکیان دهیته وه، پتر بوگه نیان دئ - شیئ کردوو ه . به لام من له سهر ئەو باوه رهم ساتیر نووسی کورد - ههر بو خووشی و ، گالته و گه پ و پیرابواردن و زاخاوی می شک ! - بو هی ههیه شهقی قهله می لییان بخاته کار و، له ناو تهنه که ی خوئی میژووشدا وازیان لیئنه یئنی . قه ی چی ئەکات ، رشته ی مرواری یه کی تر و " داستانی مه لای مه زبووره " یه کی دیکه ، له سهر ئەم ده عبایانه ، له ئەدهبیاتی کوردیدا بنافرینری؟! به رهو زستان ئه روین و گه لی کوردستان پیویستی به شه وچه ره و، جوکه جاشه ! (واته جوک له سهر جاش!).

(*) له سهر ساتیر و پاروودی ئەتوانی لی ره بخوینیته وه:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Satire>

(2) کاتی خو یه کی که له سو فییه مه سینه هه لگره کانی شیخ عوسمانی بیاره که له م دیو ئاوده سته که وه گوئی له " زایه له ی زهنگ" (*) یکی سیحراوی! ئەبیئ، ده م و ده ست (واته " فی البداهه " !) ئەم شیعره ی بو دیئ:

" قوربان جووزهت بم، جووزهت وه شه نی ههر پاسه شمشال جه به هه شته نی"

(*) له شیعریکی " فاتیح " هوه وه رگیراوه . له سهر " فاتیح و شیعر " چاوه ریی بابه تیك! بن .

(3) ناوبراو له سهر ئه و باوه په يه كه ئيران موسيقي بئ كه لام (بئ وشه) ي نيه و، چي هه يه موسيقي گوراني يه. (تيليويزيوني ديدار، 19.10.04)

(4) فاتحي شيخ (1940 - 1989)^(*). له وتاريكي تايبه تداو، به زووترين كات و ، به سهريني نه چمه ديه ني! به سهر يه وه وه ستابي تا دهستي قه له مم نه يپه رزي! په يمان! په يمان! كه له ريگاي هم موبوتو سي سي سي سي كويانه وه (فاتح ، موده پررسي ، ريبوار ، خالو قوربان ، ته ها جه زراوي ، به گداس...) پيشمه رگه ناسا تا نه مينم سه نگره ي شهره ي خه باتي لومومبويي دزي رازاني ، نه سيري ، نه رفه ع ، چه مران ، خه لخالئ ، ته قوايي ، نوزده مير ، نه فله ق ، ئاتاتورك ، ره زاي مير پينجي جه وان و... به رنه ده م. خوئي به رپيي شه هيد پيشه وا و شيخ مه حموي نهر و، شه هيد فونادي موسته فا سولتاني و، شه هيد همه حه سين و، شه هيد د. قاسملو و، شه هيد خاله شه هاب و شه هيد له زگينم و، تا كوردستان له گلاوي هم جاشه ملپانانه پاك نه بيته وه ، هه دا ناهم.

(*) برپك سهرچاوه مردني مه عنه وي فاتح بو 1968 - 1969 نه گه رپينه وه. يان رهنگه نه و كاته ي " ما و پوليس " ي نووسي و كه وته " گوو خواردن " (#) و ، جاسووسي بو ساواك .

(#) له " سوخه نراني " ! استاذنا! فاتحه وه وه رگيراوه!

(5) جاشيكي بزوتنه وه ي 1346 - 1347 ي كوردستاني روزه لات بوو. له شه رپيكي كاك سمايلي شه ريفزاده و، كاك عه ولاي موعيني و نه واندا (به داواي ليبوردرنه وه!) له ترسا خوئي پيس كردبوو! نه وپش نه بي حيكه تيست بووي، " گوو " ي كردبوو به خويا!!

(6) ، (9) ، (10) و، (13) هم گه جه ر و گوجه رانه هه موويان نه ندام و، نه ندامي كوميته ي ناوه ندي و پوليت بيرو و (قه سي قوري) حكا - حيكه تيستن!! ده ستم بگا و، كاتم هه بي به فيروي بده م ، له باتي سه يري كارتوني " تو م و جيپي (رازاني و ، ته قوايي) و، ئينسيپكتور گاجيت " ، به كورتي و، له سهر هه وا ي ساتيري پاروودي دي مه وه سهر ورد كردنه وه ي لايه ني سايكو - سووسيالي كه سايه تي نه بووي هم ني شتمان فروشه پيلاو ليسه ، سايكوپاتانه . له ورد كردنه وه مه به ستم ئاناليز نيه ، به لكوو سه قزي وته ني نه مه وي هم تمه ني يه قه لبانه بكه م به دوو په چ قهراني!

کاتی زیاتریشم هه‌بئێ که‌وه‌ری ئه‌ی جنم و ، ریسوا " تر " ی زه‌مانه‌یان ئه‌که‌م .
ئه‌یانکه‌م به‌ بنیشته‌ خو‌شه‌ی ده‌م خه‌لک . وه‌ک چو‌ن کاتی خو‌ی عه‌به‌ی قاسم کرا به
په‌ن . (گه‌نجی سه‌قزی له‌ سه‌ر هه‌وای گو‌رانی " سائیب " ی گه‌وره - که‌ی تو‌م دیوه ،
که‌ی ئه‌تناسم - گو‌رانی ئیوارانی کو‌لان گه‌رپیان ببوو به :
" که‌ی تو‌م دیوه که‌ی ئه‌تناسم دایکت ده‌گ ...م عه‌به‌ی قاسم " (*))

(*) عه‌به‌ی قاسم ، جاشیکی به‌ناوبانگی سه‌قز بوو . به‌ درییایی ژییانی ، فاتیح ئاسا
وه‌ک کرم ژیا . به‌ قه‌د موزه‌فهری موحه‌مه‌دی و ، حاجی فه‌حو‌للای سه‌قز ژنی هینا .
منالی ئه‌بوو به‌ 12 سال ، گو‌یی ئه‌گرت و ، له‌ مال ئه‌یکرده‌ ده‌روه . کاک قاسمی
باوکی ، له‌ سه‌ر پانزه‌ قه‌ران دا به‌ر شه‌ق . که‌ری به‌سته‌زمانی ره‌نگ کرد و ، له‌ لای
قولی پێیه‌وه‌ فووی تی‌کرد و ، به‌ نرخ‌ی هیس‌ر به‌ کابرای به‌ده‌ختی دیهاتی فرۆشت .
(ئه‌و په‌نه‌ی حیکمه‌ت به‌ فاتیحی دا !) سی جار له‌ لایه‌ن پێشمه‌رگه‌وه‌ ته‌قه‌ی لی‌کرا
و ، شه‌ل و گێر بوو . دوا جار به‌ر قنگی که‌وت ! به‌ به‌راوه‌ردیکی رێژه‌یی ، هیشتا
" ئه‌و " زو‌ر له‌ جاشه‌ کورده‌کانی حککا و ، حککا - حیکمه‌تیست و ، حککع و ، حککچ
به‌ شه‌ره‌فته‌ره .

(7) ژنرالی شا و ، (ئه‌لین گوايه‌ !) باوکی کوورش و بارام و سیاوه‌ش و نازهر و
بیه‌رووزی موده‌پره‌سی‌یه . پیم وایه‌ باوکی ئیرجی فه‌رزاد و فاتیحی شیخیشه
(وام بیستوهه ، ئیرج و فاتیح بو‌ به‌لادا خستنی ئه‌م ده‌نگۆیه ئه‌یانه‌وئ په‌نا به‌رنه
به‌ر دی . ئین . ئا !) دوا ئامۆژگاری ناوبراو ، چوار کوپ و کچه‌که‌ی (شه‌ش کوپ و
کچه‌که‌ی) حککایان دوو قاش کرد و ، بالی حیکمه‌تیستیان دامه‌زراند . ئه‌یه‌ویست له
سه‌ر بنه‌مای فه‌لسه‌فه‌ی " خیر بو‌ خیش ، نه‌ک بو‌ ده‌رویش " ، له‌ پێخه‌سوویی ئیران
و ئامریکا و ، تورکیا و ، ئیسرائیلدا ، به‌شی شیر به‌ر مناله‌کانی خو‌ی که‌وئ . یه‌کیک
له‌ کوپه‌کانی (سیاوه‌ش) له‌ حککادا " بو‌جاسووسی له‌ سه‌ر جاسووس بو‌ جاسووس !! "
هیشتۆته‌وه . به‌لاتانه‌وه‌ سه‌یر نه‌بئێ که‌ هه‌ر پینج مناله‌که‌ی ئه‌م جه‌نابی تیمساره
له‌ کۆمیته‌ی ناوه‌ندی حککادا بوون !!

هه‌ر له‌ پۆژی یه‌که‌می ناردنی تا‌قمی مه‌نسوره‌وه‌ بو‌ کوردستان ، یه‌کیک له‌و
راویژکارانه‌ بووه ، پۆژئاوا پشته‌ی پێ به‌ستوهه . له‌ سه‌ر پێشنیاری ئه‌م زۆله ،
چه‌مران و پازانی به‌ دوو چه‌کی جیاوازه‌وه ، له‌ دوو پادگانی جیاوازه‌وه له‌ لایه‌ن
ده‌سه‌لاتی خوین و سیداره‌ی خومه‌ینی و ئه‌وانه‌ی دایاننا (" ژینرال هۆیزیر ")
به‌ناوبانگی خاوه‌ن " پینج ئالتیرناتیف " ه‌که‌ به‌ره‌و کوردستان به‌رئێ کران . هه‌ر
ئه‌م چلکاوخۆره‌ ملپانه ، پێشنیاری بینینی خومه‌ینی - پروفیسور شه‌ریف قانلی (که
له‌ 1358 داروویدا) کردبوو . نه‌یانزانیبوو کاک عیسمه‌ت پیلای پێشمه‌رگه‌یه‌ک به
تاجی شا و ، عه‌مامه‌ی خومه‌ینی ناگۆرپه‌ته‌وه .

خۆی و بنه‌ماله‌که‌ی له‌ رووره‌شت‌ترین و بی‌شهره‌ف‌ترین و خائین‌ترین و، گلاوترین
جاشه‌کانی میژووی کوردستانن.

(8) سه‌رۆکی ساواکی ئی‌ران . له‌گه‌ڵ تیمسار به‌ختیاردا فه‌رمانی شه‌هید کردنی د.
فاتیمی ئازادیک‌خوایان، که وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی کابینه‌ی موسه‌ددیق و سه‌رنووسه‌ری
رۆژنامه‌ی "باخته‌ر" بوو و، له‌ وتاریک‌دا شای به " جوان هوسباز" ناو‌بردبوو ، به
شه‌عبان بی‌ موخ و ته‌بییی ئاغا زاغی و هه‌فت که‌چه‌لان دا. چاوه‌پ‌یی
شه‌عبانه‌کانی حککاین ، که‌ی فه‌رمانی کوشتنی ئی‌مه له سه‌ر مه‌نسووری هه‌وه‌سباز ،
له ئه‌ربابه‌کانیانه‌وه وه‌رگرن ! (پووتی نوک خۆن و پشتمان تی‌که‌ن !)

(9) له سه‌ر " حه‌مه سوور " ، چاوه‌پ‌وانی وتاری!! زۆر، زۆر، زۆر کورتی
" عه‌نته‌ره سه‌ربه‌ره‌وخواره‌که‌ی حککا - حیکمه‌تیست " بن .

(11) و (15) داستانیکی فولکلۆر ئه‌لی ، به کابرایه‌کیان وت ئه‌و ئاگره دامرکینه‌وه .
(به داوای لی‌بوردنه‌وه) ئه‌ویش که دئ میزی پیا کات، له ناکاو بایه‌کی لی به‌ر
ئه‌بیته‌وه . کابرای یه‌که‌م پ‌یی ئه‌لی : " کاکای خۆم! وتم بیکوژینه‌وه، نه‌مگوت
بی‌گه‌شینه‌وه! "

(12) " شط العرب " .

(13) چاوه‌پ‌یی وتاری!! زۆر زۆر کورتی (" پله‌ی بو‌ی " ی به‌ناوبانگی حککا و،
" هیوگ هی‌فنیر" (*) ی رۆژه‌لاتی ناوه‌راست ، " عمو مزه / مزه چاخان " ی "ساحیب
ولزه‌نان" ی " حه‌ره‌مه‌سرای مه‌نسووری " بن!)

(*) له 1953 دا گو‌قاری پۆرنوگرافیکی " پله‌ی بو‌ی " دامه‌زراند .

(14) دوای شه‌ن و که‌و کردنی له لایه‌ن رفیق " عه‌لی بی فه‌ره‌نگ " هوه!

(16) له راستی‌دا ئه‌مه " شیت میوزیک " ی سروودی ئه‌و سه‌رده‌مه‌یه ئی‌ران هیشتا
ناوی ئینگلیزی هه‌بوو (پیرشیا) . پاشان سروودی " ئه‌ی ئی‌ران ، ئه‌ی مه‌رزئ پور
گوهر " ی « موقه‌دده‌م » و « س . ئه‌فسه‌ر » و، " شاهه‌نشه‌هی ما " هاتنه
کایه‌وه . له 1935 ی‌شدا په‌زاخان وشه‌ی " ئی‌ران " ی دزی و له پ‌یرشیای نا. وه‌ک
" دیاکۆنۆف " ی دانه‌ری میژووی ماد ئه‌لی ، فارسه‌کان له بنه‌ره‌تا هه‌ر ئی‌رانیش
نه‌بوون و ، له دواییدا به زۆر خۆیان خنیه‌ ناو ئی‌رانی‌یه‌کانه‌وه و، ده‌زگای
حکوومه‌تی و سیستمی به‌پ‌یوه‌به‌ری ولات و، ده‌زگای داد و هه‌موو دامه‌زراوه

حكومى يەكەنلىككە ئىشەنچ بىلەن! تەننەت ناوھەكەشيان ئىمەي كورد لىمان
ناون! واتە وشەي فارس وشەيەكى كوردى - مادىيە و، لە "پارس" و، "پارسوا" و،
"پەراسوو" ھەھاتووھە كە بە ماناي "پەراسوو" و كەلەكە و لاكلايە . واتە ئەو
خەلكەي ولاتەكەيان كەوتتە لاكلاي ئىمپراتورى مادەھە . (تارىخ ماد ، ا.م .
دياكۇنوف ، ھەرگىرەن كەرىمى كەشاوھرز، ل 68) . ئەمەم تەنيا ھەك زانىارى بۇ
خۇبە كەمزانترين نۆكەرى بى فەرھەنگى شۇقۇننىسىمى فارس، ئىرجى فەرزاد
نووسى .

(17) لە 1332 و ئەو ناوھەدا، لات و لووتە چەقۇ كىشەكانى شاي لە بابەتى "ھفت
كچلان" و "طيب اغا زاغى" (باوكى موھسىنى رەزايى فەرماندەي پىشوو سوپاي
پاسداران) و، "شعبان بى مخ" ، ئەم سوپىندەيان ئەخوارد و، لە سەر سەرىشيان
"جاويد شاه" يان كوتابوو. گوايە تىمسار مودەپرەسى لە سەر قنگى كوتايەتى!
(- ئەم تىمسارە قەشەنگە، قنگى لە سەرى زووتر بۇ شاھەنشاي ھىمۇسىكسۇئىل
رووت ئەكرد! بۇ ئەھەي جاويد شاكەي پىشان بات!!!)